

REMEMBRANCES OF MY HEART

(Trần Nghi Âu Cơ)

Dalat was my very first secret.

It is my mother waking me up in the middle of the night and taking me onto the first bus out of Nha Trang. I remember her whispering to me, “This is our secret. Don’t tell anybody, okay?” Her urgency told me I should be quiet, that questions would earn me a scowl. I remember her cold fingers brushing against my chest as she buttoned up my sweater. I was five. My dad was away visiting family in Sài Gòn. And my mother packed our bag with the desperation of a fleeting opening for escape. If only for one day.

The ride was eight hours long. We got off at Hòa Bình Square, near the Dalat Market. I remember the colors of the city. Pastel grey buildings blending in with the clear blue sky. The streets were bustling, as are all the streets in Viet Nam. But in Dalat, it was more subdued, like the first wavering note in a classical masterpiece: alone and filled with endless possibilities.

That was where Ngọc Nga’s father picked us up. I remember how his tired eyes lit up when he saw my mother. It had been 18 years since she last saw him. He was thinner now, decrepit and devoid of hope.

Ngọc Nga had just been born. Five-months-old Nga. Small and shivering, whimpering in her small, dark room. Quiet, hiccuping whimpers, almost as if she was afraid to disturb the misery that concentrated itself in every room of the house. Her mother was young. Young and depressive. (Eight years later, she would put an end to her personal demons with half a box of rat poison.)

I remember the way the dim fluorescent light hanging from the low ceiling of the kitchen brought out the despondence of the water-stained walls. Even at five years old, the heaviness of the house bore down on me. But I tried to stay awake because I was in my very first secret.

I remember the way Ngọc Nga’s father’s eyes shined with tears as my mother gave him all the cash she had on her, the way his long music fingers trembled as he took the watch she gave him, still warm from her wrist. I remember how I looked away as he cried. I remember him hugging me tight when we left. I remember my mother’s silence on the ride back to Nha Trang.

Dalat is my very first conscious memory. Something that’s become as natural to me as air or the steady beating of my heart. He—yes “*he*” because in my mind, Dalat is a “*man*”—is my secret, wrapped in thick blankets and tucked away in the darkest corner of my heart. It seems strangely appropriate that my first memory of him is filled with such silent anguish, despite the contentment I feel when I’m there, despite the way my thoughts automatically run to him for comfort, despite everything happy that he has ever given me.

Melancholia is fitting of Dalat. There is a tinge of romance in sadness. And in all the places I've visited (a lot, lot fewer than I'd like), I know of no place more melancholically romantic than my dear Dalat.

(Cali. Autumn 2013)

□

NHỮNG NỖI NHỚ TRONG TIM TÔI

(TTBG chuyên Việt ngữ)

Dalat là nỗi bí ẩn đầu tiên của tôi.

Mẹ tôi đánh thức tôi dậy giữa đêm và đem tôi theo trên chuyến xe đò đầu tiên rời khỏi Nha Trang. Tôi nhớ Mẹ đã thì thầm vào tai tôi, "Đây là bí mật giữa mẹ và con. Đừng nói cho ai biết nghe." Sự vội vã của Mẹ báo cho tôi biết rằng tôi phải im lặng, những câu hỏi sẽ làm cho Mẹ bực. Tôi nhớ lại những ngón tay giá lạnh của Mẹ chạm nhẹ vào ngực tôi khi gài nút áo cho tôi. Khi đó tôi 5 tuổi. Cha tôi đi thăm gia đình ông ở Sài Gòn. Và Mẹ gói ghém cái túi hành lý với thái độ liêu lĩnh tuyệt vọng của một sự trốn chạy, dù chỉ trong một ngày.

Chuyến đi phải mất đến 8 giờ dài. Chúng tôi đến khu Hòa Bình, gần chợ Dalat. Tôi nhớ lại những màu sắc của thành phố. Những tòa nhà xám nhạt pha lẫn với bầu trời màu xanh. Đường phố náo nhiệt, giống như mọi phố phường trong VN. Nhưng ở Dalat thì dịu bớt đi, tựa hồ nốt nhạc dao động đầu tiên trong một bản giao hưởng cổ điển: đơn độc và đầy những âm vọng không cùng.

Bố của Ngọc Nga đi đón chúng tôi. Tôi nhớ lại đôi mắt mệt mỏi của ông nhường cao khi nhìn thấy mẹ tôi. Đã 18 năm trôi qua rồi kể từ lần cuối Mẹ gặp ông. Bảy giờ trông ông rất gầy, già yếu và tuyệt vọng.

Ngọc Nga vừa chào đời được 5 tháng. Nhỏ bé, run rẩy với giọng khóc rên rỉ trong căn phòng hẹp và tối; những tiếng nấc như muốn nói lên điều rằng em sợ sự nghèo khó tập trung trên mọi chỗ trong ngôi nhà sẽ bị làm cho xáo trộn.

Mẹ em còn trẻ. Trẻ và phiền muộn. (Tám năm sau, bà chấm dứt cuộc sống điên loạn của mình bằng nửa hộp thuốc giết chuột.)

Tôi nhớ lại làn ánh sáng mỏng chiếu từ trần nhà thấp của căn bếp đưa ra vẻ chán chường của mọi bức tường ở bản. Cho dù lúc ấy chỉ mới 5 tuổi nhưng sự nặng nề của căn nhà cũng đổ quỵ trên tôi. Nhưng tôi cố gắng tỉnh táo chống đỡ bởi biết rằng mình đang ở ngay trong chính niềm bí mật thứ nhất của mình.

Tôi nhớ đôi mắt của bố Ngọc Nga sáng lên những giọt lệ khi mẹ tôi đưa cho ông tất cả món tiền Mẹ có trong túi; những ngón tay dài chơi dương cầm của ông run rẩy khi cầm lấy cái đồng hồ mẹ tôi tặng, vẫn còn ấm lúc được tháo ra từ cổ tay bà. Tôi nhớ tôi đã quay mặt sang hướng khác trong khi ông khóc. Rồi cũng nhớ ông đã ôm chặt tôi vào lòng khi chúng tôi từ giã. Tôi nhớ mẹ tôi đã im lặng suốt trong chuyến xe đò trở lại Nha Trang.

Dalat là kỷ niệm đầu tiên được nhận thức rất rõ của tôi. Đôi khi nó trở nên thân mật với tôi như không khí, hoặc nhịp đập đều đều của trái tim. "Anh ta" --

vâng, bởi vì trong trí tôi, Dalat là một thanh niên-- là nỗi bí mật của tôi, được bó lại trong tấm chăn dày và giấu kỹ trong một góc tim tối nhất. Dường như khá lạ lùng rằng kỷ niệm thứ nhất về "anh" thì đây những nỗi im lặng thóng khổ, cho dù với sự hài lòng tôi cảm nhận khi đang hiện diện ở đó, cho dù cái cách mà những ý nghĩ tôi tự động nghe an ủi khi nghĩ về "anh", hay cho dù tất cả những gì sung sướng mà "anh" đã từng đem đến cho tôi.

Sự u buồn thì rất thích hợp với Dalat. Có một nỗi lãng mạn thoáng nhẹ trong cái u buồn đó. Và trong tất cả mọi vùng trời tôi từng đã đến (rất nhiều), tôi biết rằng sẽ không còn nơi nào khác lãng mạn một cách buồn sầu hơn Dalat thân yêu.

(Cali. Mùa thu 2013)

□